

Latweefch u Awises.

Nr. 5.

Zettortdeenâ 31. Janwari

1857.

A w i s c h u - s i n n a s *

Muhfu Keisers pawehlejis, lai 1857 Septembera mehnesi Lehrpattes, Wilnas, Kownas, Tweres, Mojsilewas, Orelas, Kiewas un Nischegorodas pilsatôs arraji un lauku kohpeji, kas gribb, sawedd un rahda sawu lauku, dahrus un ptawu auglus, sawus mahju lohpus, lauku-darbu leetas un rihtus, un ko ween lauzineeki paschi taisa, wehri jeb ausch, arri tahdas maschines, kas lauzineekem derrigas. Gohda makfu dohs tahdeem, kas par zitteem labbaku un teizamu leetu buhs rahdijuschi. Par scho lauzineeku leetu-rahdischanu dabbusim wehl skaidrakas sinnas. — Muhfu karea-kuggi kas bijuschi Schehrburgas ohsta, taggad gar Spanjeru semmi eebraukuschi Widdus juhra un nu irr Sprantschu karea ohsta Tulonê, kur tohs ar leelu gohdu usaehmuschi. Sprantschu un Kreewu wirsneeki un saldati weens ohtru luhds us gohda meelasteem un islustejahs. — Neäpeles pilsata kahds Kattolu preesteris basnizâ gribbejis nokaut sawu augstu Wirsbiskapu Rossini! To biskapu us nahwi irr eewainojis un kahdu preesteri, kas to gribbejis isglahbt, irr noschahwis. Ehi pilsata wissads nemers rahnahs un dauds zilwelki zeetumâ likti. Kad Neäpeles ohsta tas kuggis fasprahdsis, tad pascha Kehnina brahlis ar laiwu tuhdal pats peestrehjis un daudf nelaimigus isglahbis no juhtas. — Enlenderu kuggi peebraukuschi pee Karrakas fallas Perseu juhra, to fallu panehmuschi un gahjuschi us Bender-Buschires ohstu (skattees Asias lantfahrte) un 10. Dezemberi to pilsatu bombardeerejuschi. Persei gan turrejusches, un Enlendereem gan

moschauti l generals, 1 palkawneeks, 3 wirsneeki un 30 saldati, bet pilsahs ohtrâ deenâ 9. Dez. Enlendereem padeweess, un schee nu apzeetinatu lehgeri pee pilsatu taifijuschi un gaida paligu no Indias. Enlenderu Awises raksta, ka Perseis nu gribboht darrift, ko Enlenderi prâja. — Kinefereem eet flikki deesgan, jo ir Seemel-Amerikaneri kahdu Krepostu pee Kantonessaschahwuschi un panehmuschi atreebdamees par to, ka Kineseri par nelaimi schahwuschi us Amerikaneru kuggi. Leelaïs Gubernaters Jehs wehl naw padeweess, bet faaizina sawu karea-spehku no zittahm pilsatam, — bet nu tee dumpineeki nahkuschi un schohs pilsatus kur wairf naw saldatu, panehmuschi un ispohstijuschi. Kahdi 50 tuhlest. zilwo effoht palikkuschi bes jumta bes mases. Atreebdamees pee Enlendereem Gubernaters lizzis nodeedsinahnt un nophostihit wissas tahs weetas, magasibnes, nammus un leetas un mantas kas Eiroopeereem tur peederr. Par to nu gan dabbuhs labbu mahzibû un karsch nu gataws. 2 Enlenderu matrohshus, kas eedrohchinajusches eet eepirktees tirgu, Kineseri tubdal panehmuschi, weenam galwu nogreesuschi itt neschehligi, — ohtrs ismuzzis, uppê elehzis un peldus gribbejis isglahbtees, bet noslihzis. — Walkeram Widus-Amerikâ nu eimoht flikki, jo no wissahm mallahm spaidihts un faktuts nezik spehka tam wairf ne effoht. — Sprantschu Keisers to augsto basnizas fungu un Kardinalu Morlotu eezechlis par Parises Wirsbiskapu. To slepkalu Bergeru ar nahwi jam effoht noteesajuschi, un kalku tam nozirtuschi, jebshu Keiseru gan luhdsis, lai to taupoht un nosuhtoht zetumâ us Ameriku. Kahdu schehlastibu pateesi

gan ne bij pelnijis. — Sakkla ka us pawaffaru Keifers Napoleöns likfchoht krohnetees un swaiditees. — Telegrawes drahti, kas juhē no Dohweres us Kalejas pilfatu bij pahrrau-ta, atkal fataifijuschi, bet bijis gruhts un skunstigs darbs. — Schweizeri nu gai-da ko Pruhfis darrihs. Tikkai ahtri to leetu gan ne isbeigs.

S-3.

Taunas sinnas.

Enenderu semmē Lambetes pilfata teefajuschi kahdu feewu, ko winnas laulahts draugs bij apfuhdsejis, ka saweem 2 maseem behrneem kaku effoht nogreesuse. Seewina ilgi zeetumā buhdama, ta kā ahrsprahṭā pa-lükufe un legufées. Pebz isteikufe, ka ne winna, bet pats suhdsetais, to behrnu tehws, sawus behrnus kahwis. 5 gaddu behrnu no gultas nehmis us krehflu lizzis un galwu no-greesis, tad ohtru, 3 gaddu wezzu no gultas nehmis un tam tāpat darrijis, bet ar to rohku few pahrgreesis. Nu teesa sahkufe melleht, atradduse wihra pahrgreestu rohku un nu wihrs wairf ne warrejis leegtees. Urri israh-dijees, ka preefsch 2 gaddeem sawu mahti ar gipti nokahwis. Lihki israffuschi — tahs sapuūschas eekschas dakteri un apteekeri wi-fadi pahrmeklejuschi, un atradduschi to gipti mahgā. Nu tam teesas spreediums gaidams.

S-3.

No kahda leela nowadda Kursemme.

Dashu gaddu welt gaidijuschi, nu weenreis to jaunu buhfchanu sagaidijam; prohti scho ruddeni pee mums katram faimneekam eerah-dija, zik pehz tahs jaunas pahrmehrischanas un pahrdallifchanas un kur katram buhs lauki, zik un kur katram plawas, gannekis, zik kurräm rentes jamaksa, u. t. j. pr. Lihds schim zittam druwa un plawa bij ismehtata schurp un turp, gabbalu gabbalos. Taggad, zik ween to warreja ta eegrohfiht, wiss katram irr weenā gabbala. Nu warrehs seht un strahdaht un pahrdallih, kā kusch gribb.

Labbi buhs, teefcham labbi buhs! Bet ir tad wehl paleek tas falkams wahrdos: Labs nahk ar gaidishanu! Ir schis labbums mums ne tiks wiss tulicht rohkās, bet zittam warrbuht kā tikkai par peezeem, fescheem gaddeem; un pawiffam scho nahkofchu gaddu buhs dauds faimneeki, kas gruhtumu ween redsehs no schihs jaunas buhfchanas. Kā? Nu, to isteizoht waidshehs mannim daschu grehku zelt gaismā. Prohti — zitti jo prahtigi faimneeki, jau preefsch laika nomannidami, kahda druwa kurräm palikfchoht, kahda nē, jau preefschlaikā tohs druwas gabbalus pahrmittoja weens ar ohtru, par to ne behdadami, ka rewhsori pehzak arridsan weenu ohtru stuhriti zittadi kā peefschkirschoht, ne paschi bij dohmajuschi. Scheem nu labbi! Zitti atkal, wisswairak tahdi, kas jaw nomannija, ka winneem us preefschu tik daudf druwas ne palikfchoht, zik winneem lihds schim bijis, no famitofchanas un islihdsfinafchanas ne wahrda ne gribbeja dsirdeht. Nu lai buht — kaut tad atkal latrs sawus laukus ta kohpis, kā peenahkabs. Bet kas dohs! Arween dohma-dams: Nu, scho nahkofchu pawaffaru, tad buhs pehz jauna! — winsch palikke tohs gabbalus, kur jaw sinnaja, ka winnam us preefschu wairs ne buhs, gaddu no gadda ne suhdojis, un turreja labbak suhdus sawos stallös lihds pawaffarai, kur tohs dohmaja us to jaunu semmi, kas winnam tapfchoht peefschkirta, wassarajai gahst; bet ne sebjis winsch winnau ne pamette, bet noplizzija winnau lihds beidsamam, lai arri pascham suhdi stallös fadegga, un plahns plawumalis ne to apfeschchanas darbu ne aissmafsaja. — Bet ganna! Ko eeschu te wissus tohs eekahrostchanas, wissas nenowehleschanas, wissus tohs spihteschanas grehkus isteikt, kas tikkai isdarriti. Tikkai to minneschu: Esmu dauds faimneekus scho ruddeni us pascheem Mikkeleem us ruggajeem, meesajeem, ausajeem redsejis suhdus weddam; esmu dauds faimneekus redsejis par Mikkeleem pawiffam ne-isstrahdatā druwā rudsus sehjam;

finnu, ka dascham fainneekam pawiffam tik-fai kahdi diwi, trihs puhri rudsu eesehti; esmu redsejis, ka dauds weetas rudsu wehl newaid dabbujuschi ne lahgi no semmes islihst. Dohs, finnu, tam flapjam ruddenim wainu. Ir tas bij wainigs. Bet ta leela waina irr teem minneteem grehkeem. — Bet kalabbad tad nu waidseja scho leetu finnamu darriht? — Par pa-mahzifch anu zitteem, lai, kad laudis pafchi ne gribb gudribas nemtees, muischas-waldischanas un pagasta-teefas tds nowaddos, kur ta jauna buhfchana nulle gaidama, preefch laika jaw us to dohma, no saweem fainnekeem tahdu sohdu un nelaimi, ka finnadamas, atgreest nohst.

.... x.

Karstas semmes leetus.

Dohmas ko dasch labbais turr par to leetus-laiku tanni karsta semmes strehki kur ne kad seemas tahdas naw ka pee mums, — ne ka naw ihsten taifnas. Sauz daschi to leetus-laiku par karstas semmes seemu! — un ta ne mas naw, jo schis laiks tur ihstens waffaras-laiks kur faule sawu augstaku weetu panah. Dohma atkal zitti ka libjoht pa peesi mehne-scheem itt no weetas. Ta arri naw. Gantahs stundas, kur katrā deenā sahk leetus liht, naw arween tahs paschas, — gan pehz to weetu, gan pehz leetus-laika gaxuma. Surinamē, eeksch Amerikas, sahk lihst deenā starp pulksten 9 un 10 rihtos, un lihst pa peesi stundahm, un tik ilgi katrā deenā, warak ne. Kad leetus-laiks pufē, — sahkhahs lihst pulksten 11, — tad pa pufsdeenu, tad pulksten weendos, tad diwijos pehz pufsdeenas, un ta arween febbaki. Kad pulksten tschetrods pehz pufsdeenas sahk, tad jaw leetus-laiks beigumā. — Schi libfchana kas katrā deenā sawas stundas turr, ar sawu sahkhchanu eet ta arween pamaggam us preefch, un kamehr ne lihst, faule tik warren schaude, ka zelli drihs atkal fausi, — tik ne eeksch klajumeem un leijos, kur uhdens fatekk par leeleem esareem — un ka lautini ne kawe pawiffam sawas brauk-

schanas un zeereschanas, bet ka draugi usrun-najahs us preefch, woi scho to darrihs preefch leetus woi pehz leetus. Tad nu tai leetus-laika pa teem rihtem, wakkareem un pa naaktim debbees skaidra un jauka.

Bet finnams leetus gahsums arri tik warrens, ka mehs sawā semme to ne kad ne peedsihwojam. Ne warr saziht ka lihst, bet jasakla ka gahschahs, ne lihst ar lahseem bet lihst ka schnohreem un ka strikkeem; lahfi ka Wahzsemmes reeksti un krihtoht til beesi weens ohtram pakkat ka rennes. Tad nu muhsu leetus-schirmi tur ne ko ne lihdsatu. Kamehr lihst fungi ne atstahj sawus nammus, — nabbagi laudis dsihwo ahrā eeksch leetus-mehteleem, ko pataisa no rihsu-salmus tik garrus ka pehz meefas auguma waijaga, eepinn salmu wainakam ap kaku, ka no schahs nokarr lihds semmes — wairak ka diwi zellu beesā kahrtā — no kammescheem, un zilweku wiffai apklahj. Galwā usleek zepuri ka appalu jumtu. Schi leetus-zeppure no teem pascheem salmeem. Rihsu salmu masu kuhli-nu rohkas refnuma nemm un saseen weenā gallā itt stipri, un no seenamas weetas us appakschu pa kahdu pehdu salmus nogreesch. Gebahsch tad duhri no appakschas un is-sprausch salmus tā ka winni stahw ka trikteris; scho trikteri usleek galwai un ar banti peeseen appaksch schohkleem. Leetus ne eet zauri lihds drehbehm, — bet finnams dauds naw jakustahs, jo teem salmeem ne kahda saturreschahnahs ka tik ween ap kaku, — bet fargaht farga un ne kawe ko isdarriht, jo kurrā weetā ween gribb rohkas warr bahst zauri.

H. K-II.

Kā zirzenus warr isgaist.

Ar sagreesteem farrineem no pleederu jeb pluhdu kohka (Hollunder oder Flieder, latinschi Sambucus nigra) jakwehpina; un tas jadarra no jauna un tik ilgi, kamehr tee zirzeni pa wiffam isgaisti.

S-sch-i,

Seemā sawi preeki.

Dasch teiz: „Waffara tik jaufa
Kad mirds ylauas, birsties.“ —
Ne! ie seema folſcha jaufa
Bes tabs salkas sahlites.

Eij tik laukā! Skatt kā plafchi
Baltais sneega dekkis reds,
Dihkis leddus spulgo braschi,
Kad ar ažzi tahtu reds.

Kā sfreen raggus! — Opsa! eisa!!
Branzohi labba zellinā.
Mirdseht mirds sneegs faules gaisā
Tā kā dimants gredzenā.

Kahdas grenaas yūkles greestas
Atspībd wissos lobdīnōs,
Jaunkalas jaw tabs nau speestas
Kunstmāhldexa papihrōs.

Skatt kā māsi behrni mudri
Pirm'deen' sawā skohla steids,
Lai tapt māre itt freemī — gudri,
Un par Jurgeem tikkai beids.

Wihri meschā brauz par deenu,
Malku, balkus mahjās qabsh,
Walkarā iee sehd par weenu
Jstabā un kahtus drabsh.

Girts un Sīhmans, masec sebui
Skallus plebsch preefsh luktura,
Loelais Mikkels atnefs lehni
Kannepes preefsh wibjuma.

Nohkas meitas — Anne — Greeta
Atnefs sawus rattinus,
Katra sehschahs sawā weetā,
Padseed wehryjoht mēdinus.

Wezza mahte krabnes mallā
Stahsta garris pafakas,
Prizzis laffa galda gallā
Avises un grahmatas.

Pastarpes ir fainnieks stahsta
Kā eet Nīhgā — Zelgawā,
Trihuite, ko mahte glahsta
Adda zimduš puhrinā.

Nu, woi seemā ne irr sohſcha
Dīsi hwe laukā — mahjīnā,
Un naw pabrauſchana drohſcha
Zemā — un — ir basnīzā?! —

Mahzees, kā Deew's preekus gahda
Katrā laikā ūawadus,
Un fas waſfarā tif strahda
Ne reds seemā truhkumus!

G. J. Schönberg.

Sluddinaschanas.

No Dundangas pagasta teefas tohp wiſſtee, kam kahdas taifnas parradu präffishanas buhtu pee ta, eekſch konkurses stahwedamas mantas ta nomirruscha Dundangas strahmanna Zehkaba Grünberga, tapat arridsan tee ūas winnam parradā palikkuschi, usaizinati, ar sawahm präffishanahm un parradu peemeldeſchanahm lihds 23. Februar a mehnef. d. 1857. g. pee ſchihs teefas peeteiktees; jo wehlat neweenu ne klausibs un parradneekus ar dubultu makſu strahpehs.

Dundangā, tai 27. Dezemberi 1856 gaddā.
(S. W.) ††† Janne Lihberg, pеſeſhd.
(Nr. 311.) G. Neuland, teef.-ſkih.

Roposchu mahzitaja - muischā jaunas rijs ar jaunu peedairbu un ſchkuhni buhwejamās. Meisteri, kam to darbu uſnemt tihk, lai pee teizahs paſchā 13 tā Februar ſchinni gadā no rihta — Ropaschōs pee basnīzas-peh minderu-leelkungeem.

Brih w drikket.

No juhnmallas-gubernements augstā valdischanas pusses: Oberlehrer G. Blaese, Zensor. Zelgawā, tai 29. Janvar 1857.
No. 14.

Awischu

Basnizas

Nr. 5.

peelikums.

finnas.

1857.

Taunas finnas.

Gehpils praweesta aprinki eelsch 16 draudsehm isgahjuschi 1856ta gadda irr dsi mmufchi 1017 puiseni, 1002 meitenites, kohpā 2019 behrni, winnu starpā 49 pahri dwinischti, 61 ahrlaulibā un 50 nedsihwi dsumuschi; Paulati 452 pahri; mirruschi 1019 no wihrischku, 860 no feewischku kahratas, winnu starpā 39 pahri par 80 gaddeem, 7 irr nosflikuschi, 4 few pascheem gallu darrijuschi. Ta 140 wairak dsumuschi ne ka nomirruschi.

J. F. Lundberg.

Sinneet, ka kahda feewina ar rohkahm fakhruse to nasi, ar kurreu tas flepawa Wergehs to Wirsbislapu Siburu Parises basnizā noduhris. Sewina rohku ditti pahrgreesuse un nu slimma. Nelaika biskapa raddi schai feewinai par peemineshanas dahwanahm effoht schinkojuschi, weenu grahmatu (Tohms no Kempis) kahdus Kattolu svehtu kaulus (Relique) un rohschu-krohniti ar ko Kattolu pahtarus skaita. Schihs leetas nelaika biskaps pats effoht walkajis un lohti zeenijis. — Awises raksta, ka Sprantschu gudrs reisneeks Plazes effoht usgahjis Bahbeles leela tohrua muhru druppas. No 8 tahschein wehl stahwoht 2 tahsches un effoht tik leelas, ka warroht redseht kahdas 2 judses tahlu. Pee pamatta effoht tohrnis 582 pehdas us ikkatrikuanti plats. No steegeleem effoht taifights un steegelei no skaidra mahla, balti un ar wissadeem raksteem israfstisti. Tuwumā effoht awots kas semmes pikki iswerd. Laffi par to 1 Mohsus grahm. 11 nodalku. Uppalsch teem muheu druppahm usgahjis wissadus dahr-

gus akminus, greestus akminus un arri wifadu wezzu naudu. Plazes kungs smukkas bildes scho tohrua weetu un druppas irr usmahlejis un ussihmejis.

S—z.

Rohmas pilsatā, Italias semmē, irr no Kattolu basnizas-teesas 23 gaddus wezza meita, ar wahrdi Katrihne Wanelli, tadeht us 12 gaddeem zeetumā eeflehgt, ka fewi jaw senn laudim par svehtuli isteikufoes, fazidama: ka parahdischanā effoht no Pestitaja un svehtas Marias sawadas finnas dabbujufe, un warroht nahkochas leetas fluddinaht. Ka lai starp laudim tahda mahnu-tizziba jo wairak ne isplefchahs, irr Pahwests Rohmā us elas stuhereem tahdu pawehleschanu lizzis pefist, kas laudim bahrgi aisleeds Kattrihnu par svehtuli uskemat, un winnas teikschananym tizzeht.

G.

Wlatta mahzitajs.

2.

Wlatta mahzitajam tahnā draudsitē mas enahfschanas bija, ka warr dohmaht, un pafcham un winna behrneem plahna maise bij ja-ehd. Deewos wehl usfuhtija ne-augligus gaddus un warren dahrgus laikus. Comehr neweens, itt neweens, kas pee winna durwim maises luhsahs, ne nogahje bes maises-kummosa. Bet to warr dohmaht, ar tahdu labfirdigu dsihwoschauu maise apzirkni ne gahje waitumā; — apzirkna dibbens jaw nahze redsams, bet truhkuma deenahm gals wehl ne bija redsams. Kad nu paschi atleeki jaw bija faslauziti, un miltobs famalti, un maise iszepti un pa leelaku pussi jaw bij isdohti nabbadsi-neem, tad Wlatta leelaka meita, kas winnam

par faimneezi bija, peegahje pee tehwa kahdā rihtā un fazzijs: „Mihlais tehws, jaw atkal labs pulsiasch behrnu sanahkuschi, kas maiši luhdsahs. Ko nu darriht? Woi doht, woi ne doht? Mums pascheem pawissam ne atleek. Tehws atbild: kā tu fakki, meitina, maises pa-wissam wairs ne atleek?“ — „Kā tad! — mihlais tehws, fakka meitina; wairak naw, ka tik weens ne-eegreests klaips un mass gallinsch no ta klaipa, ko wakkar sahkahm, tad wissa maise beigta. Ne sinn, woi lihds riht-deenas istikfim, un labbibas mums pa-wissam wairs naw.“ — „Labbi, meitina, mahzitajs atbild, tewim wehl wessels klaips maises, un gallinsch no ta, ko tu wakkar sahkus, woi tad tu pateesi warri fazziht, ka maises tewim ne effoht? woi tad tee nabbadsini tewim tizzehs? Eij, manna meitina, dohd teem behrneem ikkatram drohschi faru reezeni un ne effi bailiga; ne dohd masak, kā eeraddusi. Woi tad Deewa wahrdi ne fakka: Raugi, ta Kunga azzis usluhko tohs, kas winna bishstahs, kas us winna schehlaſtibz zerre; ka tas winna dwehſeli no nahwes ispeſti, un badda laika tohs dſihwus usturr. Muhsu dwehſele gaida us to Kungu, winsch irr mums par paligu un par preekschturramahm brunnahm.“

Meitina eet un isdalla faru reezeni ikkatram nabbadsinam, kas nahe luhgdamées; bet fin-nams, lai gan winna firds labprahliga us isdallifchanu, tomehr winna to darra nophus-damées, jo winna behdiga pee feris dohma: kūr tad nu tehws maiši dabbuhs? labbiba parleeku dahrga, un naudas arr naw.

Tehws par to starpu pilnā meerā pee fa-ween ammata darbeem sawā kambari. Genahk kaimineene, turriga faimneeka seewa. „Mihlais mahzitajs,“ ta winna nemmabs runnaht, „laikam juhsu klehts buhs drihs tulſcha, jo brihnidamées es efmu ſkattijufes, kā tee nabbagu laudis jums uſkriht wirſu, un pateesi, juhs nerweenu ne effat atlaiduschi bes maises gabbalina. To redsedama es jaw pa laikam faram wiham runnaju, lai pataupam faram mahzitajam kahdu labbibas dalku,

jo tam pateesi drihs buhs truhkums. Kad nu jums waijadsiba, tad nosuhteet pee mums un nemmeet, ko mehs jums aistaupijuschi, zit jums patihk; juhs mums atkal atdohtseet, kad Deewa juhs svehtihs.“

Mahzitajs pateizibu fakka no wiffas firds farwai labſirdigai kaimineenei, un faru paſchu meitu pee-aizinajis, ta runna: Stahw rakſtihts: „Winsch irr darrijis abbus, tohs masus un tohs leelus, un gahda par wiffeem weenlihds.“ Par teem maseem, kas fchoriht nahze maiši luhdamees, winsch irr gahdajis zaur mums leeleem. Un kad tu teem nabbadsineem buhtu runnajis: lautini, es jums pateesi ſchodeen newarru maiši doht, jo mums paſcheem ne atleek, tad winni tomehr ne buhtu nogahjuschi no muhsu durwim, jo wian ne buhtu tizzehuschi, ka mahzitajam ne atleek maises preeksch isfalkuscheem. Un woi winneem ne buhtu taſniba bijufe? Tapatt es arri muhſcham ne warru tizzeht, kā muhsu Deewam, tahdam baggatam un ſchehlsirdigam fungam, maises ne atleek preeksch nabbaga mahzitaja, kas winnam ustizz, un laudim ildeenas runna no Deewa wahrdeem, lai faru tizzibz un zerribu us Deewu leekoht. Naw rakſtihts: „Winsch gahda par maseem ween ar to, ka mannim un zitteem leeleem kristiteem zilwekeem labſirdigu prahdu dohtu us isfalkuscheem behr-neem; bet stahw rakſtihts: Winsch gahda par wiffeem weenlihds, par maseem un par leeleem. Un kad pats Deewa ne buhtu tik ſchehlsirdigs, tad mannim arri ne buhtu de-wis tahdu ſchehlsirdigu prahdu.“

Kaimineene mahzitajam dewe labbibu, un Deewa svehtijs to maiſiti; wiffi bija pahrtikuschi, lamehr jauna maise raddahs, un Deewa tai ruddeni dewe baggatu maiſi.

D...b...r.

Mohru wehrgs un Greekeris.

Wihlemons, Smirnas draudses wezzakais, peegahje kahdā deenā ar itt preezigu waigu pee fara biskapa Ignazius un fazzijs: Es

esmu preefsch Deewa walstibas weenu dweh-feli mantojis. Redsi, kahds Moheu wehrgs gribb Kristus mahzeflis tapt. Bislapas jau-taja, woi winsch pasihstoht Jesu Kristu un winna svehtu wahrdi. Wihlemons atbildeja un fazzijs: Winsch no masahm deenahm libds schim naw ne ko mahzijees un winna firds no tam ne ko ne saproht. Bet no ta laika kamehr winsch muhsu sapulzeschanas redseja, ilgojahs winsch kristihts zilweks tapt. Kas gan aiss-kawetu ka mehs winna kristijam? Tad atbildeja Ignazius un fazzijs: Bij kahds baggats wihrs, tam bij leeli tihrumi ap sawahm mah-jahm un smukki dahrsi ar daschadeem augku kohkeem un dahrfa fatnem pefstahditi. Bet dahrfa widdu bij kalmisch no kurrenes us wiffahm pufsehm to widdu apluhkoht warreja. Kahdu reis kungs sauze dahrsneeku un fazzijs: Man ne patihk ka schis kalmisch starp augli-geem laukeem un dahrseem tik pliks stahw un nei pawehni nei anglus dohd. Zit krahschni issfattitohs, kad mehs to ar leepleem un kuh-leem kohkeem apstahditu! Dahrsneeks atbildeja: Schihs dohmas arri man fenn prahtha stahweja; akminu un nederrigu kruhmu weetä buhs schis jauns stahdijums par leelu jauku-mu. Tad pawehleja kungs un fazzijs: Eij un isrohz tuhliht no kohku skohlas wifslabba-lus kohkus un stahdi us scho pakalnu. Bet dahrsneeks pasmehjahs un atbildeja: Buhtu skahde par teem labbeem kohzineem, tee schai plikkä un akminainā semmē nokalstu. Pa-preefsch akmini ja-islausch, trekna un irdena semme ja-uswedd, tad tik jastahda. Tä bis-laps stahstija. Jaw saprohtu, atbildeja Wih-lemons, un wehrgu aissuhtija skohla.

Pehz tam kahds Grekeris atnahze un grib-beja liktees kristitees. Winsch bibjahs Deewu un nosklumme par saweem grehkeem. Tad Wihlemons us bislapu fazzijs: Es gribbu winna us skohlu aisswest. Bet Ignazius atbildeja un fazzijs: Naw waijadfigs, es to tuh-liht kristischu. Par to Wihlemons brihnijahs un waizaja: Kapehz tad tu ne fenn Moheu wehrgam kristibu aissleedsi, woi tu sawu lih-

dsibu wairs ne atminni? Us to deewabihjigais biflaps atbildeja: Woi tu tur ne redseji ne apkohptu un akminainu semmi un woi tu schē ne nomanni labbi apkohptu un augligu tihru-mu? Tadeht, mihihais Wihlemon, dehsti tē labba dahrfa, apflazzini winna un tad tur dauds auglus us muhschigu dsihwoschanu nessihis.

Derrigi wahrdi.

Ar Kristus svehtu, mihihais basnizu tas irr, kā ar fauli. Saulei irr dauds faules starri, bet weena weeniga gaifma ween. Tā leekahs, kā ta aptumschojahs, bet tomehr ne aptumschojahs vis; ta no mahkuleem warr tikt ap-mahkta, apsegta, bet tomehr ta masumā ne eet, bet allashin atkal nemmabs spihdeht jo gaifcha. Lai preezajamees, lai slawejam: tas Kungs irr Deewi, tas Kungs irr Deewi, winnam peederr wissa warra debbesis un semmes wirsū.

Mehs wissi wehlejamees debbesis walstibā ee-eet; bet kad baggati mehs tizzibā, milestibā un zerribā, tad debbesis walstiba patte pee mums nahk.

Diwejads spehks svehtai Bihbelei eemahjo, ta muhs peewelt pee fewis un tad ihstenu zettu mums eerahd.

C. St.—l.

Deewi augusti slawejams.

Dahw. ds. 100, 2. Kalvojet tam Kungam ar preeku, nahjet preefsch winna waiga ar preezigham dseesmahn.

1.

Augsch, augsch! mans gars! Augsch, augsch! to Kungu flawehrt!

Augsch, augsch! Usmohstees un ne kaweejes! Kas eelsch man' irr, tam buhs nu svehlis stahweht! Preefsch Jeōwa; Winsch muhsu Saul' un Deewi! Winsch weens irr zeenigs wissur muhschigi Remt gohdu, slawn, angstu teifchanu; Tad dseed' tam svehta skanna dseesminu, Nomesdamees us waigu semmigi!

2.

Winsch irr tas Leela is, kam lai flauu neffam,
Tas Wissu-augstais, weenigs, pilnigais!
No winna, un zaur winnu ween mehs effam;
Winsch wissu, wissu leetu radditais.
Winsch tahds irr, kam neweens now lihdsumâ;
Kas irr fâ winsch un winna gohdiba?
Preefsch winna nodrebb wissa raddiba.
Winsch mahjo gaismâ nepec-eetamâ.

3.

Winsch neredsams un tomehr wissur rahdahs,
Kad tilkai winna darbus apluhko.
Gefsch teem Winsch mums preefsch azibm gaischi stahs
dahs
Pilns gohdibas, so wissi apbrihno.
Ta debbes isteiz, winna gohd' pateef;
Gais, paaul', semme, un kas juhrâ miht,
Tas wiss irr gattaws mums to parahdiht.
Kas irr Jeöwa, muhsu Kungs un Deews.

4.

Kas tilkai kant fâ fauzams irr par labbu,
Kas mums ar lust' un mihib' usfmeijabs;
Kas apnemim debbesi un semmes dabbu,
Kas bahrgumâ woi gohdâ parahdahs;
Kas usturr wissu plachu paauli:
Tas no fchis nefmeekamas juhras nahs,
To winna pilnumis dohd un darricht mahs.
Winsch awots tahds, kas paherpluhest muhschigi!

5.

Winsch irr tas A un O. — Winsch irr pateef
Gefahlums, gals, un pirmais, pehdigais.
Winsch wissur mannams, kur tu stahw, woi ees,
Gan apflehpis, tafchu ka wiss redsemais.
Ar tumis' winna gaischums ne jauzahs,
Un winnam spehls nemuhscham ne nosuhd,
Winsch masaks, wahjaks ne paleek ne buht;
Bet irr un paleek, tahds no muhschibas.

6.

Ko fohla winsch us to warr drohfschi lautees,
Jo winna mahrds ar darbu fasflande.
Us winnu tizzebt buhs mums ne atrautees:
Ta Kunga „Ja“ irr „Ja“, un „Ne“ irr „Ne!“
Jo winna teesas tihra taifniba!
Winsch fwuchs un angsts; tak lehus un pazeetigs.
Un teem, kas atgreeschahs, winsch firdschahs.
Winsch mihelestib', kam netruhst mihsiba!

7.

Rahds laimigs tas, kas winnu tâ mahf atsift,
Un teift us winnu: „Abba! mihsais tehwo!“
To winsch par fawn teesham arr' gribb pascht,
Par debl' un meitu fauks un apmihlehs.
Nekas til angsts, — nelas til flavejamis,
Kâ winsch. Jo angstu fungu gohdiba
Prett winnu webjisch un neeka buhshana,
Un nibzigs, laizigs spihsdums nosauzams.

8.

Al leelais Kungs! fâ pilnam teifschu tewi?
Ka tu mann' arr' pee fawem pefkaitij's!
Zaur Kristu manni peenehmis pee feni
Gefsch winna mann' par behru eefkattij's.
Gan taggad tew wehl tumfchi pashtu;
Bet tizzu, ka ta deena weenreis nahs,
Kur gars bes apfegga tew fklattib fahks
Tur waigu-waigam! Tawu laimiku!

9.

Nu tad, mans gars! Augsch, angsch! fabz' flaweh
winnu!
Augsch, angsch! Usmohstees un ne faweejes!
Kas eelsch mann' irr, tam buhs ar fwehtu finnu
Teift Jeöwu! Winsch muhsu muhschigs Deews!
Winsch weens irr zeenigs wissur, muhschigi
Meint gohdu, flauu, angstu teifscham.
Tad dseed' tam fwehtâ flannâ dseefminu,
Lihds winsch tew usnems fwehtâ debbesi.

E. Dünsberg.

Amerikas lantfahrtes isskahstischana jaunneddef dabbujama par 25 kap. f. Rihgå pee Minus un Schulsza.

Brih wdrifteht.

No juhmasas-gubernements augstas valdischanas yusses: Oberlehrer G. Blaese, Zensor. Jelgava, tai 26. Februar 1857.

No. 33.

A wischu

Missiones

Nr. 5.

peelikkums.

s i n n a s .

1857.

VI. Sinnas par Deewa walstibu paganu starpå.

2) Greenlenderi Seemel'-Amerikå.

2.

Ref. 55, 10, 11. Ilt fà tas leetus un sneegs no debbes fricht, un turp ne atgreetchahs, bet flappina to semmi un darra winnu augliqun un sallojam, fa ta dohd fehlu tam sehejam un maist tam ehdejam: tapat buhs mans waheds, tas no mannas muttes iseeet; tas ne atgreenfees pee mannis tuftsch, bet darris to, tas man patib, un isdohfees labbi, par fo es to fuhtu.

Kad sehejus sawu sehku issehjus un apstrahdajis, tad tam jagaid kamehr Deewa dohd filtumu un rassu, tad ween ta sehku dihgst un eesekahs: — tapat arri irr ar to garrigu sehku ar Deewa wahrdeem. Mumsta ja-isksaifa us zerribu. Deewa ween dohd pehz sawa pratha to laiku kad ta nemmahs augt zilweku sirdis. Tà arweenu irr; ne pee ta, fo ar sawahm azzim paschi reds, bet pee Deewa stahw winna zerriba, un tas pehz sawas apfohlifchanas scho zerribu ne leek kaunâ. Tapatt arri bij pee Greenlendereem.

Kà jums winnu reisi stahstijs, tad tas Deewa wihrs Egede pee Greenlendereem bij puhlejees zaute leelahm mohkahn pee meefas un pee dwehfeles. Desmits gaddi bij pagahjuschi, un kahdus auglus no sawa gruhta darba tas bij redsejis? Efhetras dwehfeles ween bij pee Jesu Kristu peewestas, un gandrifs winnam ustizzigam strahdneekam likahs, fa bij ja-atstahj pawissam no schi darba. Bet

jaw Deewa gahdaja jaunu paligu un jaunu svehtibu.

Kad jaunu Dahau Kehniau Kopenahgenes pilfata krohneja (1731. g.), tad us scho gohda deenu starp zittem augsteem weefseem arri bij atbrauzis Gräws Zinzen dorps, wihrs augsti apdahwinahs no Deewa un dedsigus us Deewa walstibas wairofchanu. Tas pats preeskfahdeem gaddeem brahku draudsi Ernute Wahzsemme Salfschu dalkâ, bij eetafijis. Kopenahgenê buhdams winsch dabbuja redseht Egedes wezzaku dehlu Pahwilu wahrda un wehl diwus pee kristigas tizzibas atgrestus Greenlenderus. No teem dsirdeja, zik behdigti eijoht tur pee Greenlendereem un jaw gribboht tohs pawissam pamest. Tad wiham stipri schi leeta eschehlojahs, un mahjas pahrnahzis sawai Grenuteru draudsei par to stahstijs un uspraffija, woi ne gribboht kahds Greenlendereem to Pestitaju fluddinah. Tuhlin diwi brahli peeteizahs, Mattihs un Krishjhahns Stoch. Dewe teem wesselu gaddu apdohmatees un kad arri tad pee sawas apaemshanas palikke, tad tohs ta Kunga wahrda atlaide us to tahlu zettu. Lihds ar winneem wehl bij treschais beedris Krishjhahns Dahwid's. No mahjas gandrihs wairak ne fo ne warreja lihdsi west, fa ween sawas drehbes, naudas masumu kahds draugs wehl peefuhjtja, ar fo lihds Kopenahgeni warreja aiskultees. Bet fo winneem lihds dewe, tas bij dauds labbak neka wiffas pasaules mantas, prohti draudses firfnigu luhgschanu un ta Kunga svehtibu. Winneem bij peeteikts sawâ

starpa kristigu mihlestibu turreht un wezzam Greenlenderu missioneerim Egedam dawahtees par paligeem, ja peenem schoht, ja ne, tad ne kahdā wihsē wianu aistikt, bet sawu paschu buhschanu eetaisht, kā ta Kunga gars winnus pamahzifshoht.

Zaur sawu weenteesigu un dedsigu tizzibū tur brahlī gan daschus draugus pee augstem un semimeem dabbuja, bet arri dauds bij kas tohs isfmehje. Egede wihrs augsti mahzihts un ar scho darbu jaw aprasts par 10 gaddeem pawelti effoht strahdajis, ko tad schee jauni nemahziti laudis dohmajoht darriht. Bet bij arri no teem augstakeem fungem kahds Grav's Plafs, kas wianus aistahweja ap-leezinadams, ka Deews no apustulu laikem effoht fewim isredsejis par eerohsfcheem ne tohs kas pasaule leeli un gudri, bet paschus semmakus un zaur tahdeem tahs leelakas lee-tas isdarrijis. Tas pats deerabihjigs kungs arri wehl sawu labbu firdi teem rahijs. Jo tad tohs brahlus präfija, no ka tur swescha semme gribboht sawu pahrtifschamu dabbuh, tad schee atbildeja; zaur sawu rohku darbu. Kur gribboht dsjhwoh? Mehs paschi fe-wim ustaifsim mahju. Bet tur buhwejamu rohku ne effoht. — Nu tad fewim bedri raksum semme un dsjhwosim. Par schahdu drohschu un preezigu tizzibū Grav's Plefs brihnijees, teem brahleem eeschkinloja 50 dahlerus, lai Koppenahgenē balkus pirkoht. Arri pats Dahau Kehniasch no scheem tizzigeem wihereem dsirdejis, sawā firdi pahrgreets teem sohlija paligu un bes ne kahdas mafas tohs likke pahrwest us Greenlanti.

1733 gaddā tee brahlī Greenlantē atnahze; Egede tohs laipnigi fanehme un teem wiffadi palihdsje ihpaschi to swescho gruhtu wallodu emahzites. Tee brahlī usbuhrweja fewim ehku no teem lihds westeem balkeem un to no-fauze par Jaun-Ernuti. Bet nezik ilgi, tad Deews wianu tizzibū stipri pahraudijs. Weens Greenlenderu sehns, kas ar Egedes dehlu us Kopenahgeni bij aishrauzis un nu atkal pahrnahze, Greenlantē bij pahrnahzis ar

bakkehm. To laik no bakku-pohteshanas wehl neko ne finnaja un schi fehrga nu pahnehma wiffu Greenlanti. Rehkina kā lihds 300 zil-wakeem tai reisē effoht nihkuschi un dauds ne truhke tad wissa Greenlenderu tauta buhtu is-mirrufi. Gan tohs Greenlenderus mahzijs, gan ahrsteja, bet neka. Wiffur breefmas un behdas; zitti famissuschi paschi noduhrahā, zitti noslighzinajahs juhrā. Chlas bij tulfschā woi mirronau pilnas. Tee missionari tohs mirrejus ar Deewa wahrdeem eepreezinaja, tohs mirruschus paglabbaja. Zahdu mihlestibu un ustizzibū dauds Greenlenderu laudis kā ar wilfschanu peewilke klahrt pee Jesu un dauds mirre wianu swehtu wahrdu minnedami ar pehdigu dwaschas wilfschanu. Beidsoht Deews darrija gallu tai breef migai fehrgai. Nu arri nahze jauni missioneer no Dahneem. Pats Egede jaw pee wezzuma buhdams un patlabban sawu laulatu draugu kas ustizzigi wianam bij palihdsjeufi pee schi gruhtu darba, paglabbaja, un spehzigakahm rohkahm grib-beja atwehleht sawu eesahktu darbu. Tadeh 1740 gaddā Greenlanti atstahje un atpakkat dewahs us Kopenahgeni. Bet arri taggad wezzitis ne aismirse sawus Greenlenderus, bet arweenu wehl puhlejahs draugus un paligus teem mekleht, missioneeru skohlu eetaisja, un wehl daschu gaddinu te strahdaja preetsch sawas Greenlenderu draudses. — No ta laika gan arweenu wehl Dahau missioneer Greenlantē atnahze un nupatt wehl 6 mahzitaji no wianem tur strahda, bet no wianem mas kō finnam. Wiffuwairak missioneer no brahku draudses ar leelu swehtibu tur strahdajuschi un wehl strahda.

Jo ilgak tee brahlī tut bij, jo labbak wianu dabbuja manniht, zik gruhtu darbu bij usneh-muschees. Jo to Greenlenderu firdis tikpat zeetas un aufstas bij, kā wianu semme, Kad bakku fehrga bij stahju fees, tad tee brahlī paschi gruhtā flimmibā eekritte, kā ned s rohku ned s kahju warreja kustinaht. Kad schahs behdas pahrgahje, tad atkal uskritte leels bads un truhkums. Jo no Dahau sem-

mes ne nahze nekahds paslgs un kad pehdigi nahze un tee pagani ehshanas deht pee teem brahkteem nahze, tad tomehr ne mas ne gribbeja klausitees winnu pamahzischanas par tizzibas leetahm. Ur laiku jo wairat no teem missioneem atgreesahs, teem wissadi prettineeki rahnijahs, un kad tee missionari tohs apmekleja, tad ne zeete wiss tohs par nakti sawas mahjas, woi tohs issmehje un ismehdija, kad schee Deewa luhdse, jeb no Deewa wahrdem ko lassija jeb svehtas dseefmas dseedaja, zitti arri draudeja tohs pasleppeni ewainoht.

(Turplikam beigums.)

Widsemmes wezza mahzitaja breesmiga nahwe.

Ne wisseem Kristus leezineekeem, kas Widsemme paganus mahzija tik labbi isdewahs bresmäs, ka Dihrikim, ko Deews tik schehligi no Lihbeeschu rohkahm isglahbe (skattees zettortu nummeri). Daschi arridsan dabbuja sawu mahzibu ar sawahm assinim apflazzi-naht, ka pats muhsu Kungs un Pestitajs. Bet neweenam Widsemme ne bija tik gruhti jazeesch, ka Wridrikim no Zelles pilfa ta Wahzsemme. No winna nahwes stahsta Indrikis, tas Latveetis nosauks, tadeht ka no Latveeschu zilts dsimmis. Schis ap to paschu laiku dsihwoja un grahmatinu no teem notikkumeem Widsemme farakstijis, ko gan drihs wissus pats bija redsejis. Winna weenteesigus wahrdus scheitan gribbu pahrzelt muhsu wallodā.

„Tai no jauna ustaisita pilli, ko eesahkumā Fredeland, taggad Turraidi nosauz, bija weens mahzitajs, Wridrikis no Zelles, ko Rihgas biskaps lihds bija atweddīs no Wahzsemmes par strahdneeku Deewa wihsalnā. Winsch tur puhpulu svehtdeena 1215 ar dauds assarahn fluddinaja ta Kunga zeechanu un wissus klausitajus ar mihligeem un svehtem wahrdem mohdinaja us pazeeschanu un tizzibu. Turpat wehl Kristus augschamzelschanas svehtkös Deewa wahrdu fluddinaja un tad ar weenu mahzelli un dascheem zitteem

dewahs ar laiwu pa Gaujas uppi us Rihgu nobraukt. Bet uppes oħstā fatikkahs ar karri-wihreem no Sahmu-fallas (Desel), kas winnu ar sawu mahzelli un kahdeem Lihbeeschem fanehme un nowedde us farweem kuggeem. Pee Adjas-uppes atkal iskahpuschi, tee wianu sahze mohzib ar daschdaschadahm mohkahm. Kad nu Wridrikis azzis us debbesim pazehlis, luhgħsħanā un dseedaħħanā atneħże Deewam sawu flawas un pateikħschanas uppuri, tad tee winnam un tam mahzeklim galwu un mugħġuru fasfitte ar rungham. ka rakstħihs stahw: „us mannu mugguru tee greħzineeki strahdajuschi“ (Dahw. dseefm. gr. 129, 3.) un meħdidami issauzahs: „dseedi nu, pappin, dseedi.“ Pehz tam wiċċi faufus un asħus kohżiñus teem eedsinne starp naggeem un galku, tohs eededsinaja un abbeem ar nesħehligahm mohkahm wissu meesu saplohsija. Redsedami ka nabbadżi wehl sawu garru ne bija islaiduschi, beidsoht ar zirreem tohs pahrzirte pahr widdu pusħam no kameescheem saħħad. Ta gan winna dweħħseles noraidija, to teesħam warram zerreħt, us debbesim, kur taħs preezafees ar wisseem svehtem, bet taħs meeħas winni sveede proħjam, ka rakstħihs stahw: „Lawni sveħtu meeħas palek par dalku teem sveħreem laukā, tee winna assinis isleħjuschi wissapħahrt Jerusalemi ka uħdeni un ne bija neweens kas taħs aprakke.“ (Dahw. df. 79, 2. 3.) Tee Sahmi arri kahdus Lihbeeschus bija liħds paneħmu us sawu fallu, kas pahrnahku, scho bresmigu darbu ispaudiha.

Gan sħaħħalas pahreer kristigam zilwekk, kad no tahdeem darbeem laffa, kas pagħanu laikos arri muhsu pusses notikkuschi. Gan janoscheloh tee nabbadżi, kam tik gruhti bij jazeesch; tomeħr winna dweħħseles nogħijsħas sawu teħwu debbesu-walstib; — bet janoscheloh wehl wairat tee greħzineeki, kas tik dixi tumfibba bij nogrinni, ka tee ar preeku Kristus leezineeku waijaja un nonahweja. Paldeewws Deewam, tee tumfhi laiki aiegħiġi un tizzibas faule gaixi atspih-dejusi par muhsu semmi, ka tahdi darbi pee

mums wairs ne ware notikt un tas zelsch us
debbesim katram irr sinnams. Kaut tilk wissi
Deewam par to pateiktu zaur stipru tizzib
un svehtu kristigu dsihwoschanu! K—ll—r.

Saunas sinnas.

No Amerikas deenas-widdus galla, Kap-
peru tautas raksta: Lihds schim tur tikkai
Berlines Lutheru missionari bij darboju-
schees un labbi gan gahje. Bet nu Calenderu
tizzibas missionaru beedriba tur ar leelu speh-
ku gribb strahdaht, un leelu nammu leek tai-
sift nezik tahtu no Itembas, tur Berlines
missionari, Calenderu missionaru-beedri 3 simts
tuhest. dahlderus us to samettuschi. — Tad
irr baggatas dahnwanas. Wahzsemneetem
nezik pee rohkas. Lai nu abbi kristigā mi-
lestibā darbojabs pee paganu kristichanas, —
abbeem tur wehl darba pahrpilnigi dauds
tahdā leelā pasaules dalkā, paganu lauschu
pilnā! — Ur to leelu ugguni, ko Kineser i
pee Kantonen Eiropeēru andeles weetās elat-
duschi, arri tai Amerikaneru Baptisu missio-
nes-beedribai leela skahde notikkuse. Sadedis
leels dahrags drukku nams ar wissahm grah-
matahm un drukkas-rakstu sihmehm, ar kur-
rahm tee drukkajuschi kristigas grahmatas Kine-
seru wallodā. — No Amerikas Martini-
kis fallas (Wakkara Indiā, skattees Ameri-
kis lantkahrte) dseltenais drudsis kā mehris
laudis schnauds. No 56 missionareem tur jaw
11 ar scho drudsi nomirruschi, jo sweschinee-
keem schis drudsis dauds gruhtaki zeest ne kā
teem, kas tur dsummuschi. Tā scheem Kri-
stus leezineekeem wissur un wissadas bresmas
ta Kunga deht jazeesch un naw ne kahds pre-
ka ammats.

S—z.

No Pehteruppes draudses Widsemme.

Tikko muhsu skohlas behrni no sawa skoh-
las-kunga dabbuja eeklausitees missiones-sinnu
Nr. 3, tad no saweem benkeem pazeldamees
weenā balsi isfaukuschi: „Mettisim arri sawu

artawu.“ Woi aplam bij kaunetees, ka wissi
fai ne panahze 135 rublu, bet tilk ween
135 kap ei kus? Zik naudas tad tahdam
sehnam kabbata? Sam jadohd no sawas nab-
badsibas. Ja nu apdohma, ka behrneem sih-
ka ween ta kristiga atsikhshana un tomehr pa-
schii no sevis irr derwuschi bes wissas usmahl-
shchanahs, ka skohlmeisteris ar behrnu labbu
firdi un beedroschanu tuhlin mis ne bij meerā;
bet runnaja par to, ka dahnana bes mihlesti-
bas dohta, nederriga effoh un leekahs bes
swehtibas — tad jawaiza, woi wezzi un mah-
ziti laudis labprah gribbehs pakka palikt, job
panessihs apkauneteem tapt no scheem preezi-
geem dewejem? To jaw ne tizzam, bet tizzam,
ka wissi Kristus milotaji, kas lihds schim mai-
ween dsirdejuschi par missionaru puhlineem, ka
arri tee, kam firds wissai pekehrufees pee lai-
zigahm mantahm, zaur muhsu missiones sin-
nahm to leetu nems sawā rohka un draudses
ar steigshchanu steigfees sawā widdū zelt missio-
nes svehtkus, ka lai tas darbs klahumā naht
un weizahs starp jauneem un wezzeem. Tiz-
zam drohshchi, ka missiones sinnas eekahrseb
ir zittus skohlas behrnu firdis tāpat kā schai
wissumasakā draudsite Widsemme notizzis un
ne sinnahs sawu naudas klahumina labbati
us augleem likt, ne kā tai peeminnetā mihi-
lestibas dahninaschanā. Jo trihskahrtigi ir
tas ammata darbs, kas pee paganeem dar-
rams. Waijaga rohkas fn eegt, waijaga roh-
kas atwert un waijaga rohkas pazelt; prohti
Kristus laudim waijaga weenprahligeem buht
un doht un Deewu luhgt. Tad Deewa prah-
tam teesham buhs notikt: „To aklu azzis
taps atwehrtas un to kurlu autis
atdarritas, tad lehkahs tiflikā erfch-
kis un to mehmu mehle flawehs
un tas Kungs waldihs no weenā
juheras lihds ohtrai, no tahs uppes
lihds semmes galleem, winna preef-
shā nolohzifees kas tukshās weetās
dsihwo.“ Esaj. 35, 6. Dahw. ds. 72, 9.

gn-m.